

Sava

ŠTEVILKA 8

LETO X

Kranj

5. maj 1970

INDUSTRIJA GUMIJEVIH, USNJENIH IN KEMIČNIH IZDELKOV

Šestnajsti delavski svet podjetja

V

SEM SAVČANKAM IN SAVČANOM,
NJIHOVIM SVOJCEM, VSEM POSLOV-
NIM PRIJATELJEM IN SODELAVCEM
ČESTITAMO ZA 1. MAJ. ŽELIMO VAM
PRIJETNE PRAZNIKE!

ORGANI UPRAVLJANJA IN DRUŽBENO
POLITIČNE ORGANIZACIJE

Priprave na proslavo 50-letnice tovarne

Prihodnje leto, 21. februarja 1971 bo preteklo 50 let, odkar so stekli prvi stroji v naši tovarni. 50 let, odkar so štirje kranjski trgovci ustanovili prvo gumarsko tovarno v Jugoslaviji, v Kranju, z imenom Vulkan (o zgodovini tovarne bomo v drugi polovici leta pričeli objavljati v našem glasilu serijo sestavkov).

Vsekakor je to visok jubilej, bogata tradicija, s katero se ne more pohvaliti veliko podjetij. Tudi zato ne, ker se mnogo podjetij ne obdrži toliko časa — če ne dela kvalitetnih izdelkov in če se vedno ne prilagajajo zahtevam kupcev. In — mislim — s ponosom se lahko zdaj ozremo na prehojeno pot in z optimizmom zremo v prihodnost.

Prav zaradi tega je bilo pred nedavnim sklenjeno, da bo visokemu jubileju posvečena velika pozornost; odbor za pripravo proslave se je že ob koncu marca sestal in sprejel osnovni koncept proslave, o katerem pa bo še razpravljal delavski svet podjetja.

Okvirni program priprav na proslavo obsega:

● Ob 50-letnici tovarne bi pripravili reprezentančni bilten o razvoju naše tovarne

● Pripravili bi več reklamnih akcij; organizirali bi športna tekmovanja in kulturne prireditve

● V tovarno bi povabili vse večje poslovne partnerje iz domovine in tujine in jim pokazali našo tovarno.

● Na ogled tovarne bi povabili tudi naše upokoјence in svojce naših sodelavcev

Poleg tega je odbor pripravil še druge predloge in — kot sem že zapisal — bo o tem razpravljal delavski svet.

Da bi bilo delo, ki je zelo obsežno in zahtevno, potekalo kar najbolj zadovoljivo in bi bilo v celoti opravljeno, bo skrbel tale odbor:

Janez Beravs, predsednik, Borut Snuderl, sekretar odbora, in člani Makso Mikuš, Slavko Zalar, Franci Rakovec, Slavko Mihelič, Stefan Marcijan, Filip Majcen, Zdravko Korenčan, Rudi Bobnik, Blaž Studen, Peter Bogataj, Rado Roter, Helmut Turzanski in Jože Štular.

V pripravljeno-koordinacijskem odboru so predstavniki organov upravljanja, vodstva podjetja in družbeno političnih organizacij. Taka sestava je najprimernejša glede na celoten obseg dela.

Za predsednika odbora so člani izvolili glavnega direktorja tov. Beravs, sekretar odbora pa je tov. Snuderl. Sekretar odbora bo glavni koordinator organizacijskih priprav in izvedbe proslave.

JOZE ŠTULAR

Predstavniki podjetja Continental iz ZRN v razgovoru s predstavniki Save

Obisk iz Continentala

15. aprila so nas obiskali predstavniki zahodno nemške firme CONTINENTAL, in sicer inž. HARTWIG, inž. DEPPE, tehnični vodja oddelka tehničnih izdelkov, g. KILIAN in g. RITSCHER, direktor uvoza in izvoza. V razgovoru so sodelovali predstavniki Save: inž. TURZANSKI, inž. SMODIS, inž. MRAVLJE, inž. MAJCEN in tov. PETERNEL, direktor izvoza.

Predstavniki Continentala so si najprej ogledali nekatere proizvodne delovne enote. Zanimalo jih je predvsem izdelovanje tovarne pnevmatike in tehničnega blaga.

V razgovoru, ki je sledil, so razpravljali in se dogovorili o možnostih, da bi »Sava« za Continental izdelovala tovarno pnevmatiko in pnevmatiko za vilicarje. Nedvomno je to zaupanje, da nas je firma Continental izbrala izmed velikega števila proizvajalcev, da z nami naveže poslovno tehnično sodelovanje, veliko priznanje Savi. »Dogovori so bili uspešni, saj bomo že po prvih kontaktih izvozili v ZR Nemčijo večje količine tovarne pnevmatike v tem letu«, je ob koncu dejal namestnik glavnega direktorja podjetja, tov. Turzanski.

Parola gospodarske reforme tako v Savi dobiva svoj resničen izraz: vključevati se v mednarodno delitev dela in si tako ustvarjati bolj zanesljivo, boljše prihodnost. Krivični bi bili, če bi se ob tem ne zahvalili našim vodilnim delavcem za dobro vodenje podjetja.

JANEZ JEREB

Na kongresu samoupravljalcev bo največ neposrednih proizvajalcev

Kongres samoupravljalcev

Priprave na drugi kongres samoupravljalcev, ki bo konec novembra v Sarajevu, so v polnem razmahu. Štiri delovne skupine pripravljajo koncept kongresa in pripravljajo svoje materiale, na osnovi katerih bodo Milentije Popović, Dušan Petrović, Vladimir Bakarić in Kiro Gligorov podali referate kongresu. Glavni referat, kot je znano, pripravlja Edvard Kardelj, ki bo prikazal dosedanje izkušnje in rezultate, aktualna vprašanja in bodoče poti samoupravnega razvoja jugoslovanske socialistične družbe.

V pripravah na kongres najbolj neposredno sodelujejo pravzaprav neposredni proizvajalci. Približno 80 delovnih organizacij pripravlja poročilo o svojih dosežkih v samoupravljanju. Te informacije bodo objavljene nekaj mesecev pred kongresom in bodo služile kot osnova predkongresnim razpravam z namenom, da se do kongresa izpelje »splošna« mobilizacija najširšega kroga delovnih ljudi, da bi njihove zahteve in mnenja našla pravo mesto na kongresu in dokumentih.

Ko so pred nedavnim na seji odbora za sklic in priprave kongresa razpravljali o rezultatih samoupravne prakse, je bilo poudarjeno, naj bodo delovne organizacije direktne udeleženci kongresa. S tem pa se tudi povečuje njihova odgovornost za vse tisto, kar bo povedano.

Znano je, da so samoupravni odnosi dosegli različno stopnjo na raznih področjih in v delovnih organizacijah, zato bo neposredna izmenjava izkušenj med samoupravljalci zelo koristna. Ta koristnost pa je seveda pogojena s tem, da bodo informacije objektivne in celovite, da bodo poleg uspehov prikazane tudi težave in odpori — kj so se več ali manj pojavljali povsod. Takšna vsebina in pozitivni učinek izmenjanih informacij pa je možno ustvariti samo, če jih bodo pripravljali samoupravljalci najširšega kroga, ne pa posamezniki — čeprav bodo dobili za to splošno zaupanje neke delovne organizacije. Ze zdaj npr. lahko postavimo vprašanje, če je prav — a takšni primeri so — da se kot prvorji informacij pojavljajo vodje pravnih, kadrovskih ali drugih strokovnih služb delovne organizacije.

Predvideno je, da bodo na kongresu zastopane vse panoge, prednjačili pa bodo delegati, ki jih bodo neposredno izvolili v delovnih organizacijah. Od okrog dva tisoč udeležencev kongresa jih bo približno tisoč petsto iz delovnih organizacij. Nedvomno je to eden od predpogojev, da bo kongres samoupravljalcev tribuna, s katere bo slišati in bo povedano pravo razpoloženje in osnovne zahteve delovnih ljudi.

Tako velika zastopanost delovnih organizacij pa sama po sebi vseeno ne bo zadostna, da bi bili dokumenti kongresa takšni, kakršne zahteva današnji čas razvoja naše samoupravne družbe.

Zato se s tem v zvezi opozarja tudi na bližnja volilna zborovanja, na katerih bodo izbrani delegati za kongres. Prav gotovo bo zgrešeno, če bodo na zborovanjih izbrani samo delegati, saj je osnovni namen pravzaprav vsestranska in kritična ocena dosežkov in problemov v razvoju samoupravljanja, s čimer bi na najvišjem zboru delovnih ljudi natančno določili prihodnjo pot samoupravnega razvoja.

POVZETO PO TANJUGU

PRIPIS UREDNISTVA:

Tudi v Savi smo se pričeli pripravljati na kongres; monografija Save je namreč del materiala za kongres.

Več o tem v naslednji številki.

Dobra obveščенost — del uspešnega samoupravljanja

Priporočilo republiških sindikatov

Sindikata delavcev industrije in rudarstva, republiški odbor za Slovenijo, nam je poslal stališča s priporočilom, da jih objavimo:

STALIŠČA

Republiški odbor sindikatov delavcev industrije in rudarstva je na svoji 11. redni seji razpravljal o družbeno-ekonomskem vidiku uporabe sodobnih metod obračuna poslovanja. Razprava je potekala na osnovi analize, ki jo je izdelala Visoka ekonomsko-komercialna šola v Mariboru. Na osnovi uvodnega referata, ki ga je podal docent na Visoki ekonomsko-komercialni šoli Maribor tov. Ciril Mikl in razprav predstavnikov delovnih organizacij: Lesno industrijskega podjetja Slovenj Gradec,

Loške tovarne hladilnikov Skofja Loka, Tekstilne tovarne in konfekcije Metka Celje, Tekstilne tovarne Novoteks Novo mesto, Tekstilne tovarne Svila Maribor in Zlatorog Maribor, o praktičnih izkušnjah pri uporabi sodobnih metod obračuna poslovanja, je republiški odbor sprejel naslednja stališča in ugotovitve:

1. Poenotenje metod obračuna je realna osnova za družbeno usmerjanje delitve dohodka. V sporazumih, ki se bodo sklepali po zakonu o dohodku, ni dovolj določiti samo osnove in merila za delitev dohodka, temveč bo potrebno izbrati tudi način obračuna, ker bodo sicer podjetja prilagajala finančni rezultat zaželenim ciljem ter bi merila za delitev dohodka, ker bodo sicer podjetja prilagajala finančni rezultat zaželenim ciljem ter bi merila iz samoupravnih dogovorov ostala le formalna. Menimo, da bi organi Gospodarske zbornice morali pregledati sedanje stanje in oceniti posledice takšne in tolikšne raznolikosti.

2. Republiški odbor ocenjuje, da ima sodoben način obračuna poslovanja neposreden in bistven vpliv na formiranje osnov za delitev dohodka in osebnih dohodkov.

3. V razpravi je opozorjeno in ugotovljeno, da ima opuščanje individualnih meril negativne posledice na realizacijo načela delitve dohodka po rezultatih dela. Republiški odbor priporoča osnovnim organizacijam sindikata, da tem vprašanjem posvečajo trajno pozornost ter da pri formiranju siste-

mov delitve osebnih dohodkov vztrajajo na takšnem sistemu delitve osebnih dohodkov, v katerem bo osebni dohodek delavca odvisen od njegovega dela, uspeha delovne enote ter uspeha delovne organizacije kot celote.

4. Primeri podjetij, ki uporabljajo sodobne metode obračuna poslovanja kažejo, da so doseženi večji uspehi poslovanja, da je povečan obseg poslovanja ter da se je povečalo število produktivno zaposlenih. Takšna gibanja pa so primarno interesantna za delavca — posameznika in za delovno organizacijo kot celoto.

5. Republiški odbor s problemi, ki so v zvezi z uporabo sodobnih metod obračuna poslovanja in z vsebino današnje razprave ter za ključki, seznanil gospodarsko zbornico, občinske odbore sindikata delavcev industrije in rudarstva in na primeren način ostali sindikalni aktiv z namenom, da omenjeno problematiko vključijo v svoje programe aktivnosti.

REPUBLIŠKI ODBOR SINDIKATOV DELAVCEV INDUSTRIJE IN RUDARSTVA SLOVENIJE

PRIPIS UREDNISTVA:

To priporočilo objavljamo v celoti ne zato, da bi to za nas pomenilo nekaj bistveno novega; naše podjetje namreč že nekaj let koristi prednosti teh modernih metod obračuna oz. se srečuje z neurejenimi sistemskimi rešitvami na tem področju. Prav tako težijo za tem, da izpopolnimo sistem nagrajevanja, da bo osebni dohodek posameznika čim bolj odvisen od njihovega prizadevanja in učinka.

Naš razgovor: Fantje iz mehanične

IVAN CIJAK
IVAN KALAN

● Srečujemo jih vsepovsod po tovarni v temnomodrih pooljenih oblekah, v rokah pa skoraj vedno drže kakšno orodje: kleščice, izvijače, kladiva, ključce. »Zašmirani«, toda simpatici fantje vsi po vrsti.

Tov. IVANA CIJAKA sem našla, ko se je ravno vračal iz upravne zgradbe.

Ti pa danes prav nič umazan?

»Ja, nekdo mora tudi za ostale stvari skrbeti.«

Ivan Cijak: Potrebujemo novo delavnico

● Nisem ga dalje spraševala po opravkih, ki jih je imel v upravni zgradbi; verjetno se je spet kje potegoval za svoje. Tiste fantje pa drže skupaj, ko uveljavljajo svoje pravice. Že od nekdaj veljajo kot najbolj revolucionarni (bojeviti, uporni) člani kolektiva.

Kajne, da boš v imenu vseh vaših fantov kaj povedal za časopis?

»Seveda bom«, je Ivan dobrovoljno pristal na razgovor.

● V mehanični delavnici je bil hrup kot vedno: glasno so rezale stružnice, cvlili ročni vrtni stroji, kladivo pa je pelo svojo zvonko pesem... fantje so bili zatopljeni v svoje delo.

Kakšne probleme pa kaj imate v mehanični delavnici?

Ivan Kalan: Prav je, da delavci sami upravljajo

»Prostori! Prostori! Tako smo utesnjeni, da kmalu ne bomo mogli več delati v delavnici sami. Pomagamo si s tem, da kakšne večje stvari napravimo kar zunaj pred delavnico ali pa v kakšnem od delkov.«

● Napotila sva se po delavnici. Težko se je med vso to gnečo prebijati naprej.

»Vidiš te škarje sredi delavnice!? Nanje sploh ne moremo rezati 2-metrške pločevine, ker okrog stroja ni dovolj prostora.«

● Res je bilo vsenaokoli škarij nagrađeno kalupov vseh vrst, ki so čakali na popravila in dodelavo.

»Poglej, dežurni ključavničarji so praktično brez prostora. V oddelku, kjer delajo, imajo samo osnovno orodje: ključ, kladivo, sekač in nekaj svedrov. Vse ostalo pa iščejo v delavnici. Potem je pa toliko prazne hoje iz oddelkov v delavnico in nazaj. V delavnici pa imajo štirje ključavničarji po eno orodje in en predal. Tega nikjer drugod ne poznajo in ne dovolijo! Vsak bi moral nujno imeti svoje orodje na svojem mestu, da bi ne bilo nepotrebnega iskanja in zastojev. Če imamo delo zunaj, še gre, če smo pa notri, imajo pa štirje ključavničarji en primež!«

● Kako pa kaže za novo delavnico?

»Hja, pet let že gotovo govorimo in sklepamo o novi, veliki delavnici. Iz leta v leto samo obljube: predlanskim je bilo rečeno, da jo bomo dobili lani, lani da letos, ko pa pride tisti čas, ni denarja. Sedaj jo obljublja do leta 1975. V tej delavnici in s tako opremo pa kmalu ne bomo mogli več izdelati vsega. Stroji so tudi že vsi izrabljeni in amortizirani. Najnoveše stružnice delajo že 15 let, navadno po dve izmenj, včasih pa celo več. Tiste, ki smo jih pripeljali iz obrata I, so pa sploh slabe in zastarele.«

● Boste dobili kakšne nove stroje?

»Predvideni niso, potrebovali pa bi najmanj še pet stružnic, nov stoječi vrtni stroj, ročne vrtnalnice stroje za vrtnanje kalupov, ročne brusilne stroje itd. To, kar imamo sedaj, je premalo in izrabljeno. Manjka pa nam tudi delovnih miz in razna druga pomožna orodja. Sedaj imamo en sam stoječ vrtni stroj in zjutraj jih po deset čaka nanj.«

● Pogled se mi je ustavil na jeklenkah, postavljenih kar sredi delavnice.

»No, vidiš te jeklenke! Sploh ne bi smele biti v delavnici, pa so in delajo, 'dren'!«

● Kako ste pri vas porazdeljeni po skupinah?

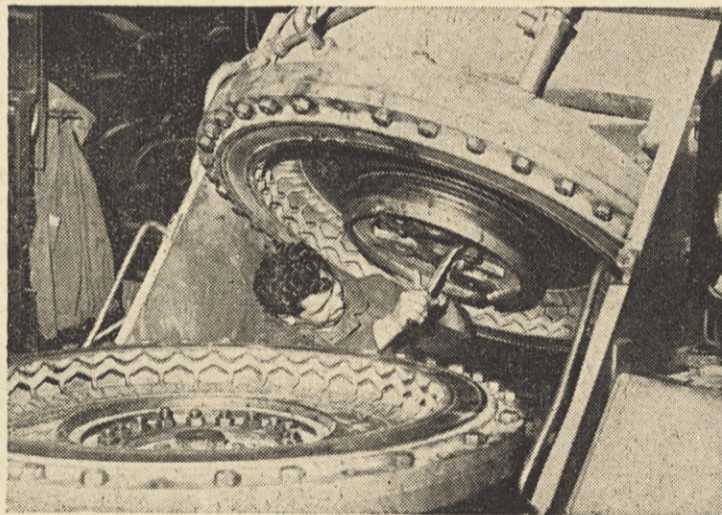
»Strugarji, inštalaterska skupina, tri skupine za remont in montažo, kleparji, varilci in orodjarji.«

● Na katerih strojih imate največ popravil?

»Po vsej tovarni je približno enako. Težave so z rezervnimi deli za stroje. Ko ti pridejo, potem je hitro popravljeno. Težje pa je z mikserji, dvovaljčniki, z delom v energetiki (kotli v kotlarni, črpalke, ventilacija itd.). Največ preglavic nam dela veliki ruski mikser, zaradi slabega materiala. Pred dobrimi tremi meseci je bil v remontu, pa je že spet pripravljen zanj. Najhuje je z rezervnimi deli. Tako dolgo je treba čakati nanje.«

● Kaj pa predlagaš za izboljšavo dela pri domači obdelavi oz. izdelavi form?

»Delavci v avtopnevmatiki bi morali bolj paziti pri prešah pri avtoklavu. Če se odlomi samo zobček pri kalupu, je treba vse segmente vložiti nove. Še več pa bi prihranili, če bi malo drugače plani-

Delo vzdrževalcev je zahtevno in težko. Njihovo delo pre malo cenimo

rali dela. Tako pa vsak drug dan ali pa še celo vsak dan menjamo kalupe na prešah, namesto enkrat na mesec. S tem bi prihranili redne ure, nadure, nočne ure in še kalupi se ne bi poškodovali.«

● Skupina mehanikov je delala na veliki Shawovi preši v avtopnevmatiki. Vodja skupine tov. IVAN KALAN mi je pokazal obvestilo o zamenjavi vulkanizacijskih kalupov: dva bo treba zamenjati v petek popoldne, 11 pa v nedeljo popoldne.

»Pa takih listkov dobimo še in še! Lahko bi bila ta dela bolj porredko.«

● Mož se je upravičeno razburjal.

»Sedaj pa pogledj, v kakšnih pogojih delajo naši fantje. Preša je lahko razgreta na 200° C, pa je treba vrtati luknje v kalup, ko se te zamaše. Popravila preš pa so na dnevnem redu. In tu trpimo verjetno največjo krivico v tej tovarni. Osebnih dohodki! Osebnih dohodkov našega kvalificiranega ključavničarja, ki popravlja te preše, nikoli ne do-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Savčani smučajo

14. marca je bilo na Krvavcu tradicionalno sindikalno smučarsko prvenstvo Slovenije, na Zelenici pa tekmovalje gumarjev, usnjarjev in čevljarjev.

Obeh tekmovalcev so se udeležili tudi savski smučarji.

O tekmovalcu in rezultatih je pripravil poročilo tov. NEJKO TOPLAK.

Rezultati občinskega tekmovalja v veleslalomu na Krvavcu

Startalo je 289 tekmovalcev in tekmovalk v petih starostnih razredih in skupno 44 osnovnih sindikalnih organizacij. Naše tekmovalke in tekmovalci so se uvrstili takole:

Tekmovalke nad 30 let:

11. Potrč Tamara 1:40,4
Startalo je 15 tekmovalk (najboljši čas 1:03,2).

Tekmovalke do 30 let:

5. Kristan Zdenka 0:59,8
14. Zagar Ema 1:32,0
Startalo je 25 tekmovalk (najboljši čas 0:57,0)

Tekmovalci nad 40 let:

Bertoncelj Edo (diskvalificiran)
Tekmovalci od 30 do 40 let:
25. Rupar Ivan 1:03,0
28. Sušteršič Viktor 1:03,8
Druškovič Jurij (diskvalificiran)
Startalo je 85 tekmovalcev (najboljši čas 0:48,6).

Tekmovalci do 30 let:

16. Valenčič Andrej 0:50,8
25. Zupan Andrej 0:53,4
26. Zajc Drago 0:54,8
Rupar Ivan, Udir Janez, Bajželj Miha odstopili.

Tekmovalna proga na Krvavcu je bila zelo zahtevna. Diskvalificiranih tekmovalcev je bilo 29, odstopilo pa jih je 36. Kompletni ekipi za končno uvrstitev sta bili samo dve, in sicer ISKRA in IBI, ki sta bili najmočnejše zastopani.

Republiško prvenstvo v veleslalomu na Zelenici

Tekmovalje je bilo prejšnja leta v državnem merilu, ker pa letošnjo sezono ni bilo prijavljenih ekip oz. niso prispele iz drugih republik, je organizator PEKO Tržič tekmovalje preimenoval v republiško prvenstvo usnjarjev, gumarjev in čevljarjev.

Naša ekipa I v postavi Andrej Zupan, Andrej Valenčič in Janez Udir je bila 7. s časom 3:39,6 (najboljša ekipa 3:19,4).

Ekipa II v postavi Zvone Rolih, Ivan Rupar in Jurij Druškovič je bila 16. s časom 4:21,9.

Ekipa III v postavi Edo Bertoncelj, Metod Zupan in Marjan Beton je bila 22. s časom 5:12,7.

Skupno je tekmovalo 24 ekip. Naše tekmovalke in tekmovalci so se plasirali takole:

Tekmovalke:

1. Zagar Ema 0:25,0
5. Jerman Marjanca 0:27,3
12. Potrč Tamara 0:36,0
Startalo je 15 tekmovalk.

Starejši člani:

18. Bertoncelj Edo 1:36,8
20. Beton Marjan 1:52,3
Startalo je 24 tekmovalcev (najboljši čas 1:08,6).

Mlajši člani:

6. Zupan Andrej 1:09,1
12. Valenčič Andrej 1:11,7
27. Udir Janez 1:18,8
29. Rolih Zvone 1:19,9
35. Rupar Ivan st. 1:27,7
45. Jurij Druškovič 1:34,3
49. Zupan Metod 1:43,6

Zajc Drago — odstopil.

Startalo je 64 tekmovalcev (najboljši čas 1:04,0).

Ob tej priliki se zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organiziranju savskega prvenstva, kakor tudi pri ostalih dveh tekmovaljih.

Fantje iz mehanične

(Nadaljevanje s 3. strani)

seže, kaj šele preseže, osebni dohodek nekega delavca pri preši. Pa pogledj razliko med njima: vulkanizer samo prešo odpre, vzame iz nje gumo, očisti kalup z enim gibom, vstavi nov surovec, prešo zapre in se odstrani od preše. Pa pogledj ključavničarja! Po ure in ure mora delati na razbeljeni preši: znotraj, spodaj, zgoraj, v umazaniji, strojnem olju... Pa misliti mora zraven, da bo okvara pravilno popravljena! Če se nekaj pokvari, bo vulkanizer samo zahteval mehanika in mora okvaro takoj popraviti. Toda pri osebnih dohodkih, tu se zatakne. Nikoli ne trdim, da vulkanizerji dobijo preveč, toda trdim in trdil bom, da naši ljudje dobe za svoje odgovorno in težko delo premalo plačila.

● Pa ste že kaj ukrepali preko samoupravnih organov?

»Smo, pa nič ne pomaga. Toda borili se bomo naprej!«

● Ivan, ti si bil — kolikor mi je znano — že velikokrat izvoljen v samoupravne organe.

»Da, dvakrat sem bil v delavskem svetu, enkrat v upravnem odboru in enkrat v svetu enote.«

● Kaj se ti zdi najbolj pomembno pri delu samoupravnih organov?

»Prav je, da delavci lahko odločajo, da imajo pravico reči svojo besedo, čeprav se to včasih drugače naredi.«

● Kaj pa bi pri vsem imel pomniti?

»Velikokrat bi morale biti nekatere stvari na sejah enostavneje povedane, bolj nazorno prikazane. Nekateri govorijo s kraticami, tujkami, tako da povprečen Savčan težko razume ta samoupravni jezik. Če česa ne razumem, vprašam, marsikdo pa si tega ne upa.

Najhuje je pa to, da se uresničitev posameznih sklepov samoupravnih organov predolgo zavleče. No, konkreten primer je prav naša delavnica, za katero je bilo že zdravaj sklenjeno, da bomo dobili novo, pa je še nimamo.«

Uspešno izvrševanje plana v delovnih enotah je velikokrat odvisno od vsakega posameznika kot tudi cele skupine.

● Pa sva bila spet pri prostorih...

»Garderoba je premajhna, kopalnice pa sploh nimamo. Sama delavnica ima okrog 40 ljudi, tako da pridejo po štirje na eno pipo.«

● Sredi mehanične delavnice je stal kalup, katerega dno se je lepo modro svetilo.

»No, vidiš, v tale kalup je prišla voda in je bočno stran kalupa razjedla; sedaj je potrebno celoten bok oboda bobna prestružiti in ponovno gravirati. To bo zahtevalo najmanj 16 ur dela in to samo zaradi nepravilnega skladiščenja. Mehanična delavnica bi morala imeti svoje skladišče kalupov, pa vsak oddelek tudi svoje skladišče. Tako so pa sedaj nametani vsepovsod. Najbolj žalostno jih je pa videti kar na prostem. Žal je tako in škoda se dela iz dneva v dan, pa ne moremo prav nič pomagati. Le nepotrebnega dela imamo zaradi tega vedno več.«

● Katera pa so pri vas najbolj natančna in precizna dela?

»Razen kleparskih del vsa. Ne moreš drugače narediti, kot to ustreza stroju!«

● Imate trenutno kakšne večje stvari v delu?

»Predelava miz za transportiranje jeklenih jeder v cevarni bi bilo eno od večjih del. Problem je material. V našem skladišču nikoli ne moremo dobiti vsega potrebnega materiala za izdelavo določenega dela. Vedno moramo čakati in čakati, pa priganjati.«

● Kakšen pa je potek takega večjega dela?

»Od konstrukcije dobimo načrt, nato gremo v skladišče s spiskom materiala, ki je potreben. Toda materiala ni, ali pa dobimo samo polovico. Kako naj potem delamo? Ni druge rešitve kot telefon v roke in spraševati za dele; vendar je to že prepozno. Potem pa ne vem, koga naj kritiziram. Ali nabavo, ali planerja ali koga drugega? Vem, da smo dovolj sposobni in bi lahko dosti več naredili sami doma, če bi imeli pogoje: prostore in stroje.«

● Pa vaši osebni dohodki?

»Nismo zadovoljni, pa tudi ne moremo biti. Da lahko vse naredimo z našim iztrošenim parkom, moramo delati prave čudeže. Včasih pomaga samo iznajdljivost. Rešujemo situacije na razne načine, samo da čimprej opravimo svoje delo, da ne trpi proizvodnja. No, poleg vsega pa se moramo vedno boriti za osebne dohodke. Bilo je že tako daleč, da so nam postavili tako visok akord, da smo morali presegati 27 do 30% akorda, da smo sploh ujeli režijo. Pomisli! Toliko garanja, da bi imeli prikazan presežek, na koncu pa se je izkazalo, da imamo tak zaslužek, ali pa še manjši kot režijski delavci. Zdaj je to končno urejeno. Toda dosti časa je preteklo in dosti razlag je bilo potrebno, da smo to odgovornim ljudem dopovedali.«

Detalj iz avtopnevmatike

● Kaj pa alkoholizem pri vas? Včasih ste bili mehaniki najbolj spretni pri prinašanju pijače v tovarno!

»Včasih je bilo več tega, danes pa smo že bolj disciplinirani. Najhujši so šli ven, pa se to zelo pozna. Zgleda, da je bil veliko kriv slab vzgled.«

● Kakšni pa so odnosi med vami?

»Dobri!«

● Sedaj, ko si nadomeščal delovodjo mehanične delavnice, kaj meniš o ubogljivosti?

»Z nekaterimi je še vedno težko.«

● Opažaš tudi nedelavnost pri sodelavcih?

»Ne. Zdi se mi, da je storilnost pri nas že tako visoka, da se ne bi dalo več izžeti iz človeka. Slabše pa se mi zdi, da je drugod. Posebno prihajanje na delo. Saj res, kako pa je sedaj s tistimi registriranimi urami o prihodu na delo in odhajanju?

Tako bi se dalo pooprstiti disciplino. Le zakaj jih še niso kupili? Zlobni jeziki so že pripominjali, da so se zbal, ker bi bili potem prehitro ob vse vodilne...«

● Verjetno ti bo po objavljenem razgovoru kdo objasnil to zadevo. Kaj bi pa ob koncu razgovora zaželel sebi in sotovarišem?

»Zdravja, pa da bi imela tovarna dovolj dela, da bi bil dober zaslužek!«

● Jaz pa tebi in tvojim fantom želim, da bi čimprej dobili nove prostore, nova orodja in boljše osebne dohodke!

Srečno fantje!

DANICA DOLENC

ŠAH

V kratkem bom opisal delo naše šahovske sekcije in njenih članov v zadnjem času.

Na januarskem šahovskem turnirju za prvenstvo Save je zmagal Mirko Požar. V mesecu februarju pa je prvo mesto osvojil Vojislav Mitrovič.

Štirje člani naše sekcije so se udeležili prvenstva Kranja, ki je bilo v mesecu februarju in marcu, in sicer v šahovskem klubu. Zelo dobro četrto mesto je osvojil Mirko Požar, Uroš Ivanovič pa je zasedel šesto mesto.

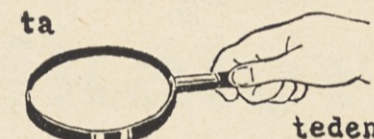
Požar in Ivanovič sta igrala tudi za reprezentanco Kranja na brzopoteznem prvenstvu slovenskih mest v Domžalah.

Ob koncu marca nas je na prijateljsko srečanje povabila šahovska zveza slepih Kranj. V tem dvoboju, ki je bil v klubskem prostoru doma slepih v Kranju, smo zmagali z rezultatom 5:1. Opazili smo, da so njihovi člani zelo aktivni in dobri šahisti. Imajo dobro organizacijo in radi igrajo podobna srečanja tudi z drugimi organizacijami.

Mi smo jih povabili na povratno srečanje, ki je bilo 10. aprila v sejni sobi. Zmagala je šahovska sekcija Save, in sicer zopet z rezultatom 5:1. Kljub temu, da člani šahovske zveze slepih slabo vidijo oz. nekateri sploh ne vidijo, igrajo zelo hitro, kar pa jim večkrat vzame zmago. Težko si je predstavljati, kako igrati šah, če ne vidiš. Takšni igralci se poslužujejo šahovske abecede in si pomagajo s tipanjem figur in polj na šahovski deski. Igralec mora tako vložiti v igro mnogo truda, v glavi pa mora držati vse figure in vseh 64 polj, poleg tega pa mora misliti še na kombinacije. Lahko rečem, da sta me z dobro igro presenetila prav igralca, ki sta popolnoma slepa.

Po končanem šahovskem srečanju smo imeli še prijateljski razgovor, kjer smo se seznanili z njihovim življenjem in delom. Na koncu smo se domenili, da bomo taka srečanja še organizirali.

VID GAZVODA

Nagradna križanka

Za praznike smo vam pripravili manjšo skandinavsko križanko. Namesto običajnih slik boste to pot morali iz znakov izluščiti imena petih velikih gumarskih podjetij. Bo šlo? Upamo! in želimo vam veliko zabave. Rešitve pošljite v uredništvo, obrat II, upravna zgradba, do 10. maja.

Petčlanska komisija bo med izžrebance razdelila pet denarnih nagrad:

1. nagrada 50 ND
2. nagrada 30 ND
3. nagrada 20 ND
4. in 5. nagrada 10 ND

Dopisuj

V

»SAVO«

Mesec	Maj	Junij	Julij
Dan	21	22	12
Ponedelj.	11 25	8 22	6 20
Torek	12 26	9 23	7 21
Sreda	13 27	10 24	8 22
Četrtek	14 28	11 25	9 23
Petek	1 15 29	12 26	10 24
Sobota	2 16 30	13 27	11 25
Nedelja	3 17 31	14 28	12 26
Ponedelj.	4 18	1 15 29	13 27
Torek	5 19	2 16 30	14 28
Sreda	6 20	3 17	1 15 29
Četrtek	7 21	4 18	2 16 30
Petek	8 22	5 19	3 17 31
Sobota	9 23	6 20	4 18
Nedelja	10 24	7 21	5 19
	▲	□	●
	prosta sobota	nedelja	praznik
	k o l e k t i v n i d o p u s t		

Začenja se obdobje poslovanja po novem statutu podjetja

Statut podjetja opredeljuje položaj delovnih enot na več načinov. V zadnjem članku sem po izbranih določilih statuta tolmačil organizacijski položaj delovnih enot. Ta določila so se nanašala na vrste in delovne funkcije posameznih delovnih enot, s čimer se predpisuje tudi organizacijska struktura podjetja in ustvarjajo pogoji za organiziranje delavcev v združenem delu. Tako urejeni organizacijski odnosi med delavci podjetja oz. skupnostmi delavcev delovnih enot pa dajejo realno podlago za razvoj še drugih, to je družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov.

Pomen organiziranja delavcev po delovnih enotah kot organizacijah združenega dela v podjetju je v tem, da se skupnost delavcev enote lahko kar najbolje organizira v izvrševanju svojega dela in v izvajanju ukrepov za kar največjo gospodarsko uspešnost izvršenega dela. Za opredelitev takšnega položaja skupnosti delavcev po delovnih enotah pa je odločilno, kako se poleg organizacijskih urejajo in sprejemajo še

družbeno-ekonomski pogoji dela in s tem določa obseg gospodarske samostojnosti in odgovornosti delavcev za dosežene rezultate. Tako nam samoupravljanje pomeni celovitost družbeno-ekonomskih odnosov, v katerih skupnosti delavcev po delovnih enotah urejajo pogoje organiziranega združenega dela, pogoje skupnega gospodarjenja v zvezi z delom in pogoje ter merila delitve osebnih dohodkov po uspehih dela. V tem pa je tudi smisel in učinkovitost razvoja samoupravljanja in samoupravnih odnosov v bodoče na temelju ustavnih sprememb in ustreznih zakonskih določil. Temeljna zakona o podjetjih in ugotavljanju ter delitvi dohodka v tem pogledu določata status organizacij združenega dela znotraj podjetja in način ugotavljanja ter delitve dohodka zanje. Zakon daje možnost, da se stopnja gospodarske samostojnosti in način ugotavljanja ter delitve dohodka določata na več načinov: od samostojnega obračuna dohodka delovne enote do delnega obračuna, ki delovni enoti še vedno omogoča določeno gospodarsko samostojnost in določen obseg samoupravnih pravic. Z novim

statutom podjetja se zato določi družbeno-ekonomski položaj delovnih enot po načinu obračuna in delitvi njihovega dohodka ter po obsegu njihovih samoupravnih pravic takole:

— v celoti obračunava in deli dohodek delovna enota trgovska mreža,

— delno obračunavajo in dele dohodek vse druge delovne enote podjetja.

V zvezi z urejanjem in določanjem družbeno-ekonomskih pogojev dela v delovnih enotah pa so v statutu še druga določila. Med temi so še posebej važna določila o odločanju in sprejemanju teh pogojev, kar je odvisno od obsega njihovih samoupravnih pravic oz. od njihovega samoupravnega položaja, ki ga bom tolmačil v naslednjem članku. Določila o družbeno ekonomskih pogojih dela v delovnih enotah so med drugim naslednja:

Dodeljevanje in uporaba proizvodnih sredstev

Delovne enote so do podjetja kot celote odgovorne za prevzete delovne obveznosti oz. z gospodarskim načrtom in operativnimi plani odredene delovne zadolžitve. Za izvršitev vseh obveznosti se jim dodeljuje potrebna osnovna in obratna sredstva, ki so jih dolžne kar najbolj gospodarno uporabljati.

Notranja organizacija dela

Za izvršitev delovnih obveznosti je treba v vseh delovnih enotah urejati organizacijske pogoje: zanje so odgovorni predvsem vodje in od njih zadolženi sodelavci delovnih enot. Vseh 32 delovnih enot je medsebojno ustrezno povezanih v širše organizacijske celote, kar se mora upoštevati pri vseh odločitvah o organizaciji dela.

Urejanje delovnih razmerij

Organizirano delo v delovnih enotah zahteva urejanje kadrovskega zadrževanja oz. ustrezno urejanje delovnih razmerij. Organi upravljanja v delovnih enotah urejajo delovna razmerja za delavce do vključno tehniških delovnih mest, in to na osnovi sprejetega plana kadra, določil statuta in pravilnika o delovnih razmerjih.

Izpolnjevanje planskih obveznosti

Za izpolnjevanje planskih obveznosti (in drugih) je odgovorna skupnost delavcev vsake delovne enote in osebno vsak delavec — če pride pri izpolnjevanju do težav, izpadov, nedisciplin, ipd. so jih dolžne prizadete in odgovorne delovne enote sproti odpravljati in ustrezno ukrepati. Sproti je treba reševati in odpravljati tudi materialne spore, kj pomenijo škodo za posamezno delovno enoto ali celo podjetje.

Notranja arbitražna

Materialne spore, o katerih prizadeti delovni enoti ne dosežeta sporazuma, rešuje notranja arbitražna po posebnem poslovníku. Materialne škode so ji dolžni prijavljati vodje delovnih enot in direktor podjetja, njena odločba pa je dokončna. Notranja arbitražna je kolektivni izvršilni organ delavskega sveta podjetja.

Ugotavljanje poslovnega uspeha

Za ugotavljanje poslovnega uspeha delovnih enot so osnovna

merila primopredajne cene, predračun materialnih stroškov in predračun dela njihovega dohodka. Ugotovljen poslovni uspeh in s tem sredstva posamezne delovne enote bodo izkazovali njeni mesečni obračuni. Finančno računovodska služba je dolžna sestavljati obračune po obdobjih in do rokov, ki jih določa statut; na poseben način pa bo tudi obveščala delovne enote o doseženih uspehih in o analizah njihovega gospodarjenja.

V tem okviru se minimalno predpisujejo pogoji združenega dela in družbenega gospodarjenja v delovnih enotah, pri čemer so pa predvsem važni postopki samoupravnega dogovarjanja, sklepanja in odločanja o teh pogojih in urejanju vseh samoupravnih odnosov v podjetju. To pa zadeva njihov samoupravni položaj, o čemer bom pisal v naslednji številki časopisa.

STEFAN MARCIJAN

Sredi aprila si je naša tovarno ogledala skupina zdravstvenih delavcev iz SRS

Člani DS podjetja

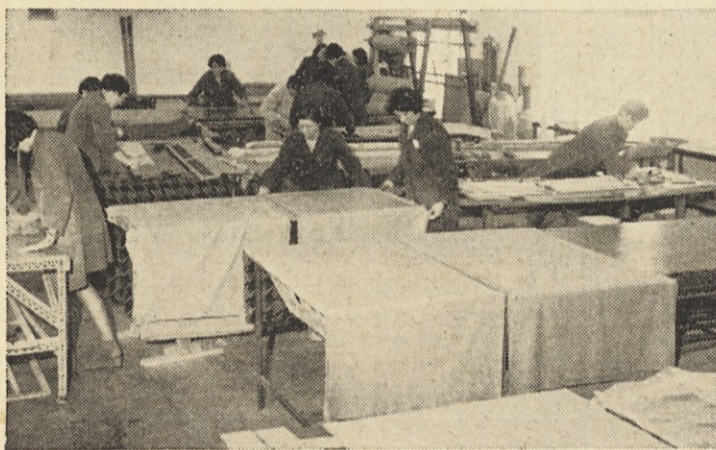
Čeprav smo imena članov novega delavskega sveta že objavili v informatorju, vas v tej številki z njimi tudi »osebno« seznanjamo. Morda smo izbrali malce nenavadni način — toda želeli smo nekaj novega. Kot informator, v katerem smo objavili kar 116 fotografij naših delavcev, ki bodo de-

lali v odborih podjetja, je tudi priložna fotomontaža na prvi strani poskus učinkovitega spoznavanja med seboj.

Kdo so člani delavskega sveta podjetja?

V nadaljevanju navajamo poleg imena in primka še delovno mesto in čas zaposlitve v Savi.

Jože COPEK	instruktor za poklic	6 let
Francka SLAPAR	samostojni analitik	4 leta
Marija BABIČ	analitik trga	8 mesecev
Aleš ZUPAN	konstruktor I	20 let
Danica RAZBERGER	vodja delov. enote kemičnj izdelki	5 let
Marija GOGALA	vodja delov. enote plastične mase	5 let
Milena MOČNIK	komercialist	4 leta
Bogdan MAJCE	komercialist	11 let
Ivan BENCEVIC	zidar II	6 let
Slavko ŠOLAR	pravni zastopnik	11 let
Vinko PERČIČ	glavni kalkulant	6 let
Jože SUHADOLNIK	skladiščnik	9 let
Pavel GANTAR	vodja delavske restavracije	8 let
Miloš SKOČIR	vulkanizer dolg. jermen	3 leta
Stane KUMLIJANEC	skladiščnik jeder in prevlečnih valjev	6 let
Viljem ŽENER	pomočnik direktorja za operativno pripravo in organiz. proizvodnje	8 let
Alojz KESEL	poslovodja	4 leta
Stane VOGLAR	delovodja kotlarne I	20 let
Jože KLEMENCIC	vodja delov. enote tehnični izdelki	18 let
Janez KLEMENCIC	izmenski delovodja	12 let
Ivan ROLIH	vodja skladiščne službe in prevzema	11 let
Marjan ČEFERIN	samostojni vzdrževalec v instrumentarni skupini	12 let
Martin KRAŠOVEC	vodja grupe pri nanašalnem stroju	5 let
Janez BOHORIC	vodja razvojne skupine II	2 leti
Anton HORVAT	asistent razvojnega tehnologa za pnevmatiko	9 let
Stojan RUDOLF	šef SAB-a	9 let
Jože MOHAR	laboratorijski tehnolog zmesi	6 let
Ivan TOMPLAK	predelavec valjarne	6 let
Franc SUŠNIK	pomočnik vodje delovne enote	3 leta
Miro AMBROŽIČ	delovodja mehanične delavnice II	14 let
Vinko JERAM	samostojni mehanik	6 let
Viktor KAVČIČ	vratar	10 let
Martin KOCJAN	vulkanizer veloplaščev z žmulo	10 let
Rajko DEBELJAK	vodja delov. enote velopnevmatika	15 let
Anton JAGODIČ	vulkanizer veloplaščev z žmulo	4 leta
Franc DOLHAR	predelavec pri izdelavi cevi na jeklenih jedrih	13 let
Anton ONISAK	vulkanizer cevi na gumenih jedrih	8 let
Alojz KOMOVEC	sestavljalec po recepturi	8 let
Jože KOSIRNIK	asistent za zgornje usnje	6 let
Franc ZIGON	vodja štirivaljnega kalandra	2 leti
Franc ROZMAN	asistent vodje delov. enote prešani izdelki II	11 let
Franc SIRC	konfekcioner tovarnih plaščev	11 let
Edo BERTONCELJ	asistent vodje delovne enote avto-19 pnevmatika	19 let
Stane HUBER	sestavljalec hlačnic	6 let

V našem obratu II na Vrhniku je delo pretežno ročno. Na sliki skupina delavk pri pripravi blaga za ležalne blazine

Ceprav nekoliko zgodaj, saj smo prvo pismo dobili že 13. aprila, smo dobili že prve čestitke za praznik dela, 1. maj.

»Dragi sodelavci, najprej vas lepo pozdravljam, posebno sodelavce obrata IV.

Želim vam vesele prvomajske praznike, pri delu pa veliko uspehov. Franc Stare, v. p. 4210/5, Bela Crkva, Banat, Srbija»

»Približuje se praznik dela, pa bi rad, da objavite tole pismo. List Sava redno prebiram in ga zelo rad berem, ker prinaša včasih zelo zanimive sestavke.

Ob prazniku dela želim celotnemu kolektivu mnogo uspehov in zadovoljstva. Pozdravljam ključavničarje mehanične delavnice II in seveda tudi njihovega vodjo tov. Ambrožiča. Pozdrav tudi dežurnim ključavničarjem avtopnevmatikarne in gasilcem obrata II.

Branko Galjot, v. p. 7488/8, Skočivir, Bač - Bitolj»

Kolektivu Sava čestitam k prazniku dela 1. maju in želim še naprej tako uspešno poslovanje. Pozdravljam tudi vse sodelavce pod M-18.»

Mirko Krumpak, v. p. 4061/3, Leskovac

»Oglašam se iz Varaždina, kamor sem prišel v prekomando. Služim kot tankist; sedaj je že skoraj 5 mesecev, kar sem pri vojakih.

Ce boste ob 1. maju fantom, ki so pri vojakih pošiljali nagrade, pa prosim, ne pozabite name.

Lep pozdrav!

Vinko Vrhnjak, v. p. 7464/5, Varaždin»

V imenu vseh, ki so jim pozdravi namenjeni — hvala. Vsem želim, da se med novimi prijatelji počutite kar najbolje in seveda da naredite vse, da boste dobri vojaki.

Pravijo, da je vojaščina najboljša šola mlademu človeku. Prepričan sem, da je to res, saj vsakdo pride domov z novim znanjem in novimi spoznanji, predvsem pa usposobljen, da po potrebi brani našo domovino vsak čas.

Kakor vidite, ni nobeno pismo romalo v koš. Že zadnjič sem zapisal, da smo veseli vsakega pisma.

Mnogi med vami tele številke ne boste dobili pred 1. majem, pa vendar zdajle, ko jo pripravljamo, vam vsi v uredništvu in gotovo tudi vaši sodelavci želimo, da bi praznike preživeli kar najbolj prijetno. Sicer ne vem, kakšen je zdaj red pri vojakih, toda gotovo boste dobili več prostih izhodov. Nekateri se boste sešli z znanji in prijatelji, drugi boste dobili obisk od doma, in tako naprej. Prav rad bi, če se kdo od vas ojunaci in na kratko opiše, kako ste se imeli in kaj ste zanimivega doživeli. Velja? UREDNIK

— Počitniški dom Zavoda za klimatsko zdravljenje v Novigradu — 100 ležišč v treh izmenah po 10 dni

Ležišča

Nekaj rezerviranih ležišč bo v hotelih, večina pa v privatnih sobah I. in II. kategorije ki so od zgoraj navedenih hotelov oddaljene od 20 do 200 metrov. Vsi delavci, ki bodo letovali v privatnih sobah, bodo imeli hrano v omejenih hotelih. Vse formalnosti za bivanje v privatnih sobah bo uredila recepcijska služba, ki jo ima vsak hotel, tako da delavec ob prihodu ne bo imel nobenega dela z iskanjem dodeljene privatne sobe.

Prevoz

Za delavce, ki nimajo svojega prevoza, bo Alpe-Adria organiziral prevoz z avtobusi. Tisti delavci, ki bodo letovali v Novigradu, bodo imeli 2-krat dnevno direkten avtobus iz Kranja v Novigrad — Pivneto. Dnevni pension za letovanje

v okviru turistične agencije Alpe-Adria bo cca 40.— N din na dan, za letovanje v Novigradu pa 33.— N din na dan. Cene so zelo ugodne, saj so rezervirana ležišča v najbolj znanih letoviščih srednjega in severnega Jadrana.

Vpisovanje

Za člane kolektiva bo vpisovanje v drugi polovici meseca maja. Ob vpisu bo moral vsak delavec vplačati akontacijo. O točnem datumu vpisovanja, cenah, višini akontacije, pogojih letovanja itd. bodo člani kolektiva pravočasno obveščeni preko lista Informator.

Tisti člani kolektiva, ki bi želeli letovati pred ali po kolektivnem dopustu, se lahko zglasijo v kadrovske službi pri referentu za družbeni standard, kjer bodo dobili informacije o možnostih letovanja na področju Makarske riviere, Zadra in njegove okolice, na Kornatskih otokih, otoku Pagu itd. Za navedena področja imamo tudi prospekte in cenike.

FRANC DOLENC

Bliža se čas letnih dopustov in člane kolektiva gotovo zanima, kakšne možnosti za letovanje bodo imeli v letošnjem letu.

Naše podjetje ima dva počitniška doma in eno planinsko kočjo. Kapacitete obeh domov so za SAVO premajhne, zato smo prejšnja leta v Crikvenici najemali tudi privatne sobe. Tak način najemanja privatnih sob se ni najbolje obnesel, saj je prišlo do raznih nevšečnosti med lastniki privatnih sob ter letovalci in strokovno službo. Zaradi majhnega števila postelj v počitniškem domu Crikvenica so stroški bivanja na enega gosta razmeroma visoki. V domu je za nemoteno poslovanje nujno potrebno vsaj sedem ljudi, čeprav je samo 34 ležišč.

Tudi lokacija počitniškega doma v Crikvenici ni ugodna, saj tik ob domu pelje glavna cesta, ki je poleti zelo prometna. V zadnjih

letih se opaža, da vse manj članov kolektiva in njihovih svojcev letuje v počitniškem domu v Crikvenici. Leta 1968 je bilo 3071 pensionov, leta 1969 pa samo še 2850 pensionov. V lanskem letu je letovalo v Crikvenici 142 članov kolektiva in 143 svojcev. To pomeni, da je v našem domu letovalo samo 5% vseh zaposlenih članov kolektiva. Delavci so se v veliki meri prijavljali za letovanja pri drugih podjetjih, ki imajo svoje počitniške domove, ali pri turističnih agencijah, ki se ukvarjajo s turizmom.

Nič več v Crikvenico ampak ...

Zaradi navedenih razlogov se je kadrovska služba odločila, da predlaga samoupravnim organom, naj se počitniški dom v Crikvenici odproda. Kadrovska služba ima izde-

lan tudi predlog za gradnjo novega počitniškega doma v Novigradu, vendar o tem kdaj drugič, ko bodo razčiščena vsa vprašanja okrog gradnje novega doma.

... v Novigrad!

Kadrovska služba je za letošnje leto rezervirala pri turistični agenciji Alpe-Adria in Zavodu za klimatsko zdravljenje otrok Kranj cca 300 ležišč. Omenjene kapacitete bodo članom kolektiva in njihovim svojcem na voljo v času kolektivnega dopusta od 11. do 31. julija, v Novigradu pa tudi od 31. avgusta do 10. septembra. In kje bodo člani kolektiva lahko letovali?

- Hotel Vodice pri Šibeniku — 38 ležišč v dveh izmenah po 10 dni
- Hotel Alpe-Adria Poreč — 40 ležišč v dveh izmenah po 10 dni
- Hotel Bor Rab — 90 ležišč v dveh izmenah po 10 dni
- Hotel Alpe-Adria Selce — 30 ležišč v dveh izmenah po 10 dni

Posnetek je s prijateljskega srečanja članov šahovske zveze slepih iz Kranja in savske šahovske sekcije. Slepici igralci si pomagajo s tipanjem figur in se poslužujejo šahovske abecede

Nagradna križanka

	FAJFA	DELAVKA NA TERENU	RTV TITOL	TAKT	PRB. IRANE	POLT	Ž. IME (MNOŠ.)	
	IZDELEK HELRE	DEL ZAGREBA	ZAREZA	PEĐNITEV	POZICIJA PRI ŠAHU			
OSTU DEN	B. O. P. L. H.			KAMENI NA				Vol. GRUPE RENATA
UTRUTEN			ANDREJ KOBIČ	RADO		KLIC	PIVAČA	
PRIMORSKI MEDMST			OTEP	CEGNAR		TY...		
NEMČIJA		OZNAKA ZA RAČUN	ŽVEPLO		STIKALNICA			
DARILLO		SLONOV ČEKAN -	1		TUTE M. IME			
LOV		EGART		ZALIV				
DANICA DOLENC		ŽITNA ZALADNICA			NAŠA IN TUTA ŽRKA		ITALJ. SPOLNIK	SARA JEVO
					MERCATOR		OBLIKA PLODU	
PRITR	IBIDEN	ZAKON. DODATEK	ŠTETHETEM MATI				ŠLOY. VLA. DA V NOB	
	IMAMAT	NEM. PUŠLICIST					VELIKA VEŽA	
DELAJ. D		ŽITARICA			... KING COLE			NATRIJ
		KONEC POLOTOKA			ŠLOVAN			TONA
	MINEREC			100 m ²	RADIUS	VRTIČEK		
					RIMSKA BOO	NIZO ZEMSKA		
				IVAN LONČAR				
				6. ŽRKA	K OLIKI V KOTU			
				SAMOGLAS.	ROHUNJA			
					NARODNO ZABAVNI ANSAMBL.			